

Diyabette zor vakalar ve Obezite

Dr Şenay Topsakal

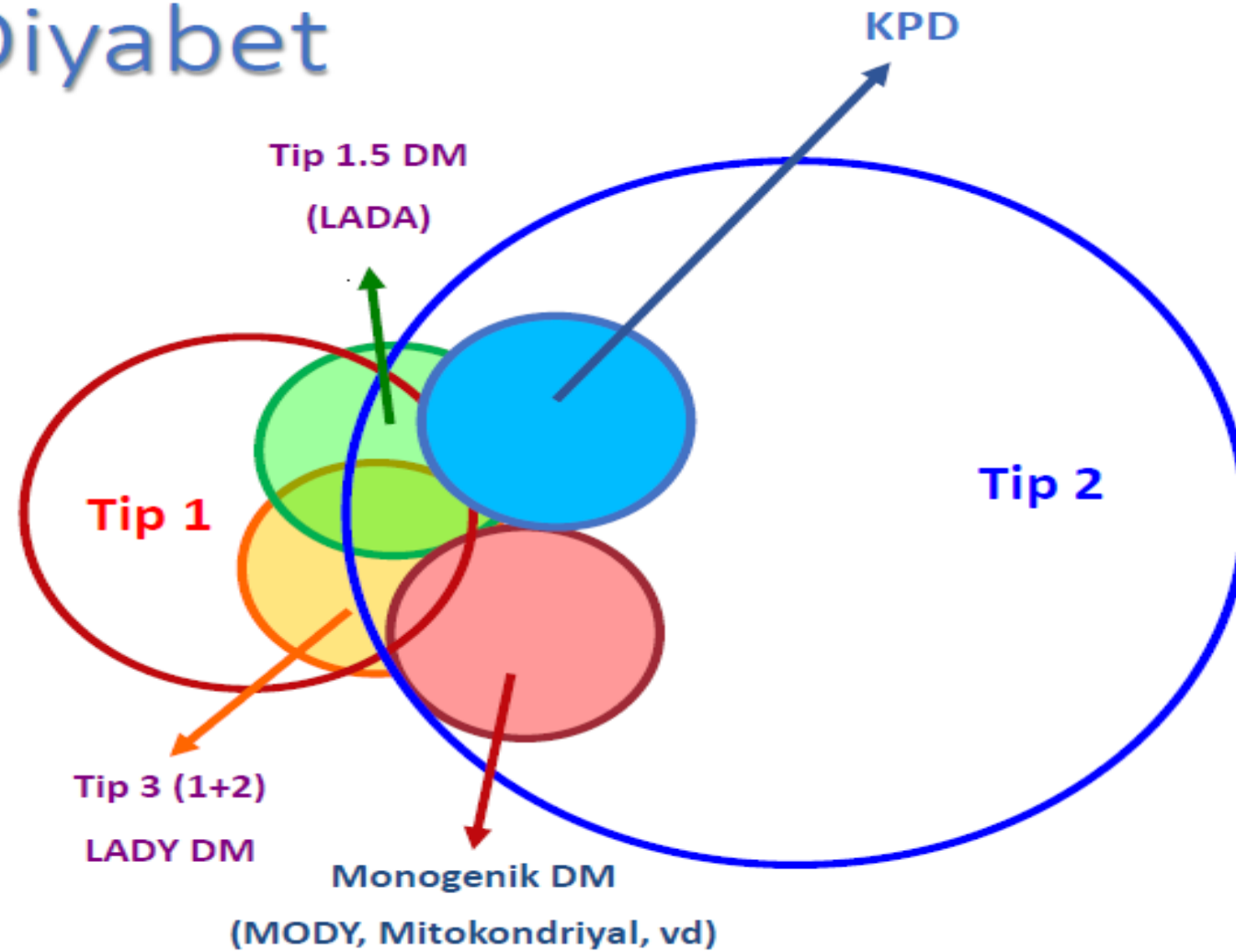
- Tip2 DM prevalansı tüm dünyada hızla artmakta
- 2030 da Dünyada 366 milyon Diyabetli olacağı tahmin ediliyor
- Tüm çabalara rağmen hastaların % 60 ı Hedef A1c değerini yakalayamıyor
- Kötü kontrollü diyabet ↑ makro-mikrovasküler komplikasyonlar,
- ↑ morbi- mortalite, ↑ maliyet, ↓ yaşam kalitesi ile ilişkili

Diyabet Sınıflaması

Diyabet Tipi	Tanımlama
T1DM	<ul style="list-style-type: none"> Otoimmün beta hücre yıkımı, mutlak insülin eksikliği ile sonlanır.
T2DM	<ul style="list-style-type: none"> İnsülin direnci ile birlikte, ilerleyici insülin yetersizliği
GDM	<ul style="list-style-type: none"> Gebeliğin 2-3. trimesterinde ilk kez ortaya çıkan diyabet
Diğer Spesifik Diyabet Formları	<ul style="list-style-type: none"> Monogenik Diyabet Formları (β-hücre genetik fonksiyon defektleri-MODY, lipodistrofiler, genetik ağır insülin direnci sendromları) Ekzokrin Pankreas Hastalıkları (pankreatit, kistik fibroz ve diğer pankreas hastalıkları) Kimyasallar ve İlaçlar ile Tetiklenen Diyabet (glukokortikoidler, HIV/AIDS ilaçları, organ transplantasyonunda kullanılan ilaçlar, atipik antipsikotikler, immun checkpoint inhibitörleri vb) Endokrinopatiler (akromegali, Cushing vb) İmmün Aracılıklı Diyabet Formları (anti-insülin reseptör antikoları, Stiff-man sendr) Diyabetin Eşlik Ettiği Genetik Sendromlar (Down, Alström, Prader-Willi, DIDMOAD, Klinifelter, Turner vb) İnfeksiyonlar (konjenital rubella, sitomegalovirus, koksaki B vb)

WHO, 1998; ADA Standards of Medical Care in Diabetes-2021;
TEM D Diabetes Mellitus ve Komplikasyonlarının Tanı, Tedavi ve İzlem Kılavuzu-2020.

Gri Zon Diyabet

DM tipini belirlemek

- Tip 2 diyabet, genellikle klinik görünümle ayırte diledilebilir.
- Tip 1 veya tip 2 DM tanısı belirsiz olduğunda, antikolar ölçülür (örn., glutamik asit dekarboksilaz [GAD]-65, insülin, tirozin fosfataz 2 [IA-2], çinko taşıyıcı 8) .
- İnsülin eksikliğinin derecesini anlamak için eşzamanlı bir C-peptid ve glikoz seviyesi

MODY için tanı kriteri

- Erken başlangıçlı diyabet
- İnsülin bağımlı olmayan DM
- Otozomal dominant kalıtım
- Nedeni, beta hücre fonksiyonunu değiştiren tek gen mutasyonu, obezite nadir

En az 1 & ideal olarak 2 aile üyesinde 25 yaşından önce diyabet tanısı

Tanıdan en az 3 yıl (ideal olarak 5 yıl) sonra insülin tedavisi almamak veya ölçülebilir C-peptid düzeyleri

Bir ebeveynde (2 jenerasyon) ve ideal olarak bir büyük ebeveyn veya çocuk (3 jenerasyon) diyabet olmalı

MODY Tipi	Krom./ Gen	Tanımı	Yer/Fonksiyon/Kalıtım	Başlangıç Yaşı/Fenotip/Sıklık/Tedavi
MODY1	20q13.12, HNF4A	β -hc transkr. faktör	Çekirdek/HNF1A regülas, otozomal dominant	Adolesan, genç erişkin/Progres insülin sekr defekti, SU duyarlı, İns, GLP-1RA/makrozomi, neonatal hipogl/ %30-70
MODY2	7p13-p15, GCK	Gluko-kinaz enzim, glukoz sensör	B-hc, Kc, mitokondri zarı/Glikolitik G-6-P'ye dönüş kataliz, otozomal dominant/(yenidoğan formu o. resesif)	Doğumdan itib/Stabil hf hipergl. Asemt/OGTT/GDM/ Tedavi gerekmez/Düşük doğum kilosu/kompl nadir/ %30-70
MODY3	12q24.31, HNF1A	β -hc transkr. faktör	Kc hc, çekirdek/Kc özgü gen ekspres, otozomal-dominant	Adolesan, genç erişkin/Progres insülin sekr defekti, glikozüri (azalmış SGLT2 ekspres)/%5-10/SU veya GLIN duyarlı, GLP-1RA, DPP-4inh, insülin
MODY4	13q12 – PDX1 (IPF1)	Pankr, β -hc transkr. faktör	Çekirdek/Pankr gelişimi, otozomal resesif(o.domin)	Genç erişkin/Çok nadir/Hafif DM, Rp/ekzokrin pankreas yetm/OAD-SU, DPP-4inh, İnsülin
MODY5	17enq21.3, HNF1B (TCF2)	β -hc transkr. faktör	Çekirdek/HNF1A regülas, otozomal dominant (nadir spontan <i>de novo</i>)	Adolesan, %5-10/Progres DM, /kistik renal hast (RCAD), GÜ anomali, pankr atrofi, ekzokr disfonks, hiperüri/İnsülin
MODY6	2q31.3, NEURO-D1	β -hc transkr. faktör	Çekirdek/Pankr gelişimi, insülin ekspres, otozomal resesif (nadir o.domin)	Genç erişkin/Çok nadir, obezite ile ilişkili/Mikrovas kompl/Nöropsikiyatrik bozukluk/SU, İnsülin, AGİ, DPP-4inh

Tallapragada, et al. Front Genet 2015;6:251; Gardner, Diab Met Syndr Obes Target Ther 2012;5:101; Owen, Diabet Med 2013;30:230; Nair, Ind JCEM 2013;17:430; Aarthy A, et al. J Diab Compl. 2021;35:107640; Broome DT, et al. 2021;106(1):237-50.

Ketoza yatkın diyabet

- ❑ Otoimmün tip 1 diyabetin tipik özelliklerine uymayan
- ❑ Erken beta hücre disfonksiyonu:DKA
- ❑ Sebebi belirlenemeyen ketozis atakları
- ❑ Zamanla insülin ihtiyacı kalkan diyabet formları
- ❑ "atipik diyabet", "Flatbush diyabet", "şeker 1B diyabet" ve "ketoza eğilimli tip 2 diyabet" terimleri kullanılmış
- ❑ Günümüzde ketozis eğilimli diyabet (KPD) olarak adlandırılan bu durumun yaygınlığı, artıyor gibi görünmekte

- ADA; DM sınıflandırmasını, hastaların klinik heterojenliğini ve erken beta hücre disfonksiyonunun önemini yansıtmadığı bildirmiş
- Beta hücre otoimmüncesini, fonksiyonunu, klinik özellikleri ve vücut ağırlığını hesaba katan başka sınıflandırma şemaları önerilmiş
- ADA sistemi, modifiye edilmiş bir ADA sistemi, vücut kitle indeksi (BMI) tabanlı sistem ve Aβ sistemi (otoantikörlerin varlığı/yokluğu ve beta hücresi rezervinin varlığı/yokluğu).

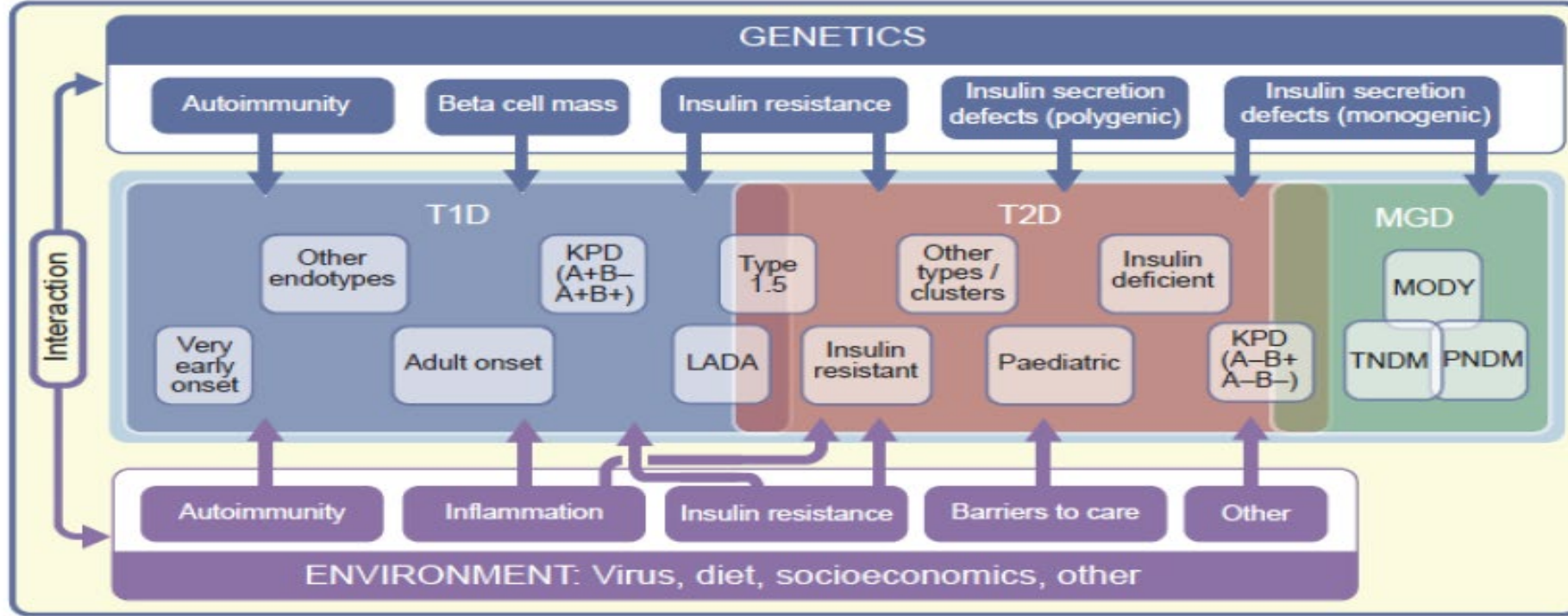
BMI TABANLI SINIFLAMA

- ❑ KPD hastalarını;
- ❑ zayıf (BMI <28 kg/m², klinik olarak düşük beta hücre fonksiyonlu- tip 1'e benzer)
- ❑ obez (BMI ≥28 kg/m², klinik olarak korunmuş beta hücre fonksiyonlu- tip 2'ye benzer) olarak ayırır

Aβ SİSTEMİ

- ❑ Otoantikörlerin ve beta hücre rezervinin varlığına veya yokluğuna göre oluşturduğu 4 KPD alt grubu:
  - A+β- >> otoantikörleri var, beta hücre rezervi yok
  - A+β+ >> otoantikörleri var, beta hücre rezervi var
  - A-β- >> otoantikörler yok, beta hücre rezervi yok
  - A-β+ >> otoantikörleri yok, beta hücre rezervi var

Diyabet Tipleri İçinde ve Arasında Heterojenite

T1D: Tip 1 diyabet, T2D: Tip 2 diyabet, MGD: Monogenik diyabet, KPD: Ketoza yatkın diyabet, MODY: Gençlerde erişkin başlangıçlı diyabet, LADA: Yetişkinde latent otoimmün diyabet, TNDM: Yenidoğanda geçici diyabet, PNDM: Yenidoğanda kalıcı diyabet, A: Adacık otoantikörleri, B: Beta hücre fonksiyonu.

Redondo MJ, et al. The clinical consequences of heterogeneity within and between different diabetes types. *Diabetologia*. 2020;63(10):2040-8. doi: 10.1007/s00125-020-05211-7.

Diyabet Sınıflaması

Tip 1 Diyabet

Tip 2 Diyabet

Hibrid Diyabet Formları

Yetişkinlerde yavaş gelişen immün aracılı diyabet
Ketoza eğilimli tip 2 diyabet

Diğer Özel Diyabet Tipleri

Monogenik diyabet

- β -hücre fonksiyonunun monojenik kusurları
- İnsülin etkisinde monogenik kusurlar

Ekzokrin pankreas hastalıkları

Endokrin bozukluklar

ilaç veya kimyasal kaynaklı

İnfeksiyonlar

İmmün aracılı diyabetin nadir görülen spesifik formları

Bazen diyabetle ilişkilendirilen diğer genetik sendromlar

Sınıflandırılmamış Diyabet

Bu kategori, özellikle diyabet tanısına yakın dönemde net bir tanı kategorisine uymayan vakalarda geçici olarak kullanılmalıdır.

İlk Kez Gebelik Sırasında Tespit Edilen Hiperglisemi

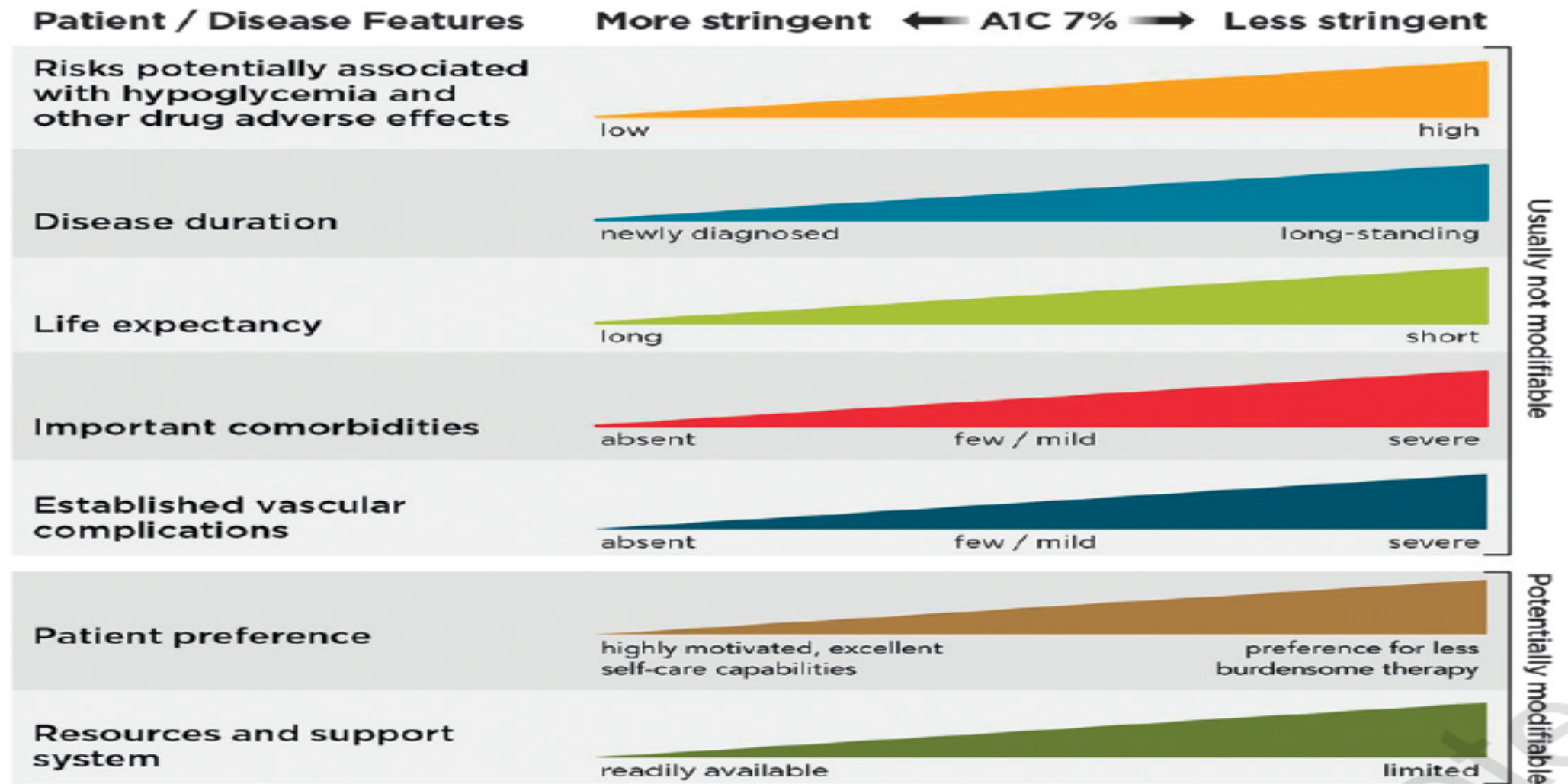
Gebelikte diabetes mellitus
Gebelik diyabeti

Tip 2 Diyabet Tedavisinde Glisemik Hedefler

- HbA1c hedef deęer,
  - erişkin diyabetiklerde $\leq$ %7,
  - yaşlı ve kardiyovasküler hastalık + :%7.5-8
- Erken glisemik kontrolün sağlanması mikrovasküler ve makrovasküler komplikasyonları azaltır.
- Hipoglisemi ve glisemik dalgalanmalar özellikle kardiyovasküler hastalık riski yüksek hastalarda mortaliteyi artırabilir.

Sabah Açlık veya Öğün Öncesi Plazma Glukozu 80-130 mg/dl
Tokluk Plazma Glukozu <180 mg/dl(tokluk 2.saat)

Approach to Individualization of Glycemic Targets

Figure 6.2—Depicted are patient and disease factors used to determine optimal A1C targets. Characteristics and predicaments toward the left justify more stringent efforts to lower A1C; those toward the right suggest less stringent efforts. A1C 7% = 53 mmol/mol. Adapted with permission from Inzucchi et al. (47).

KONTROLSÜZ DİYABET

- Sıvı kaybına eşlik eden hiperglisemi
- Metabolik bozulma ile ilişkili sürekli ve dirençli hiperglisemi
- Ayaktan tedaviye dirençli, tekrarlayan açlık hiperglisemisi (>300 mg/dl) veya A1C'nin 'normal üst sınır'ın iki katından yüksek (A1C >%11) olması
- Tedaviye rağmen tekrarlayan, ağır hipoglisemi (<50 mg/dl) atakları
- Metabolik dengesizlik: Sık tekrarlayan hipoglisemi (<50 mg/dl) ve açlık hiperglisemisi (>300 mg/dl) atakları
- İnfeksiyon ya da travma gibi precipitan bir neden olmaksızın tekrarlayan DKA atakları
- Metabolik kontrolü bozan ve ayaktan kontrol edilemeyen ciddi psikososyal sorunlara bağlı okul ya da iş yaşamının aksaması

TIBBİ BESLENME TEDAVİSİ VE EGZERSİZ

- Beslenme ,ana ve ara öğünlere dağıtılır (2-3 ana öğün, 2-4 ara öğün)
- Karbonhidrat alımı; günlük enerji gereksinimi (GEG)'nin %45-65'i
- Yağ alımı; GEG'nin %30'u o
- GEG'in <%7'si doymuş yağ, %12-15'i tekli doymamış yağ olarak
- Trans yağ alımı GEG'nin <%1'ini (2 g/gün) aşmamalıdır.
- Kolesterol alımı; <300 mg/gün.
- Protein alımı; 0.8-1 g/kg (ideal ağırlık)/gün (GEG'nin %15-20'si)
- Sodyum alımı; <2300 mg/gün (yaklaşık 5 g tuz)
- **Aktivite**
- Orta derecede egzersiz; 30-60 dk/gün

DEĞERLENDİRME

- Besin tüketimindeki yeterlilik, sağlıklı beslenme alışkanlıkları
- Boy, vücut ağırlığı, bel çevresi ölçülür, BKİ hesaplanır.
- Laboratuvar bulguları değerlendirilir.
- Vücut ağırlığına yönelik hedefleri değerlendirilir.
- Aktivite düzeyi, egzersiz yapıyorsa süresi, şiddeti, yaptığı zamanlar değerlendirilir.
- TBT, HbA1c düzeyini, tip 1 diyabetiklerde %1.0-1.9, tip 2 diyabetlilerde % 0.3-2 oranında azaltmaktadır.

AĞIRLIK YÖNETİMİ

- Vücut ağırlığında sağlanan azalma, prediyabetten tip 2 diyabete ilerlemeyi geciktirir
- Obez prediyabetli bireylerde BKİ'de 1kg/m² azalma ile diyabet riskinin %16 oranında azaltır
- Enerji alımını azaltma tip 2 DM de HbA1c'de % 0.3 -% 2.0 azaltır, ilaç dozlarında ve yaşam kalitesinde de iyileşme sağlar
- Olumlu sonuçlar için vücut ağırlığında 6 ayda en az %5 oranında azalma yeterli

Diabetes-associated infections: development of antimicrobial resistance and possible treatment strategies

Muhammad Sajid Hamid Akash¹ · Kanwal Rehman² · Fareeha Fiayyaz^{1,3} · Shakila Sabir^{1,4} · Mohsin Khurshid³

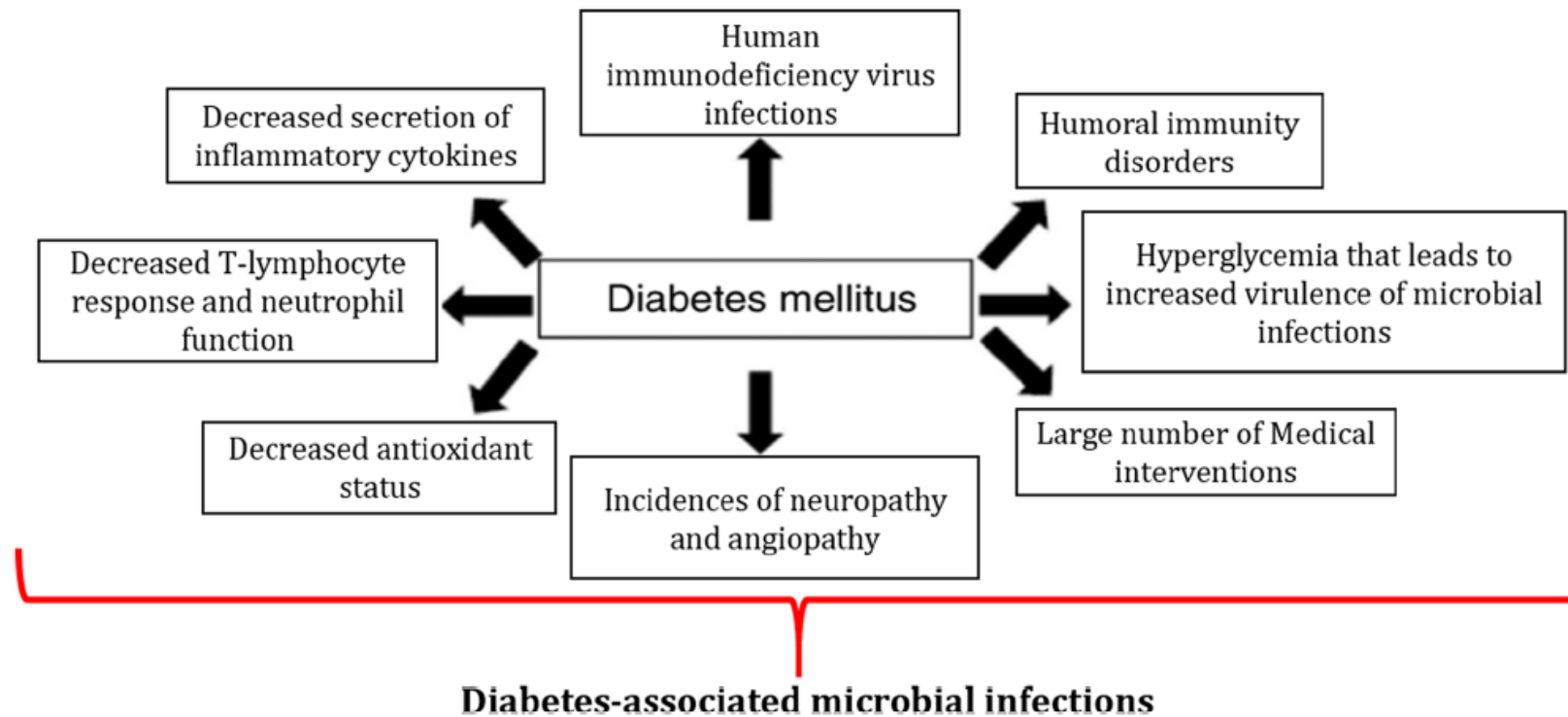

Fig. 1 Schematic representation of pathogenesis of diabetes-associated infections. Adapted from (Casqueiro et al. 2012a; Calliari et al. 2019)

Secondary diabetes associated with principal endocrinopathies: the impact of new treatment modalities

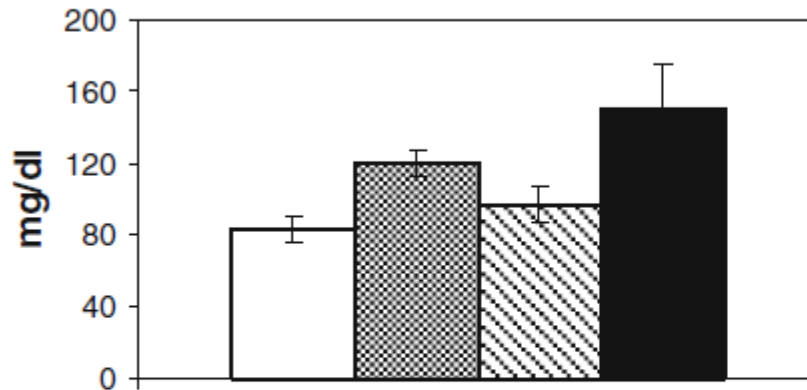
**Eugenia Resmini · Francesco Minuto ·
Annamaria Colao · Diego Ferone**

- Tip2 dm ye eşlik eden endokrin bozukluklar, regülasyonun bozulmasına neden olmakta
- Etki mekanizması insüline antagonist etki yada insülin metabolizmasının bozulması ile ilişkili
- İnsülin direnci, diyabet gelişimi, hiperglisemi

Akromegali-Diyabet

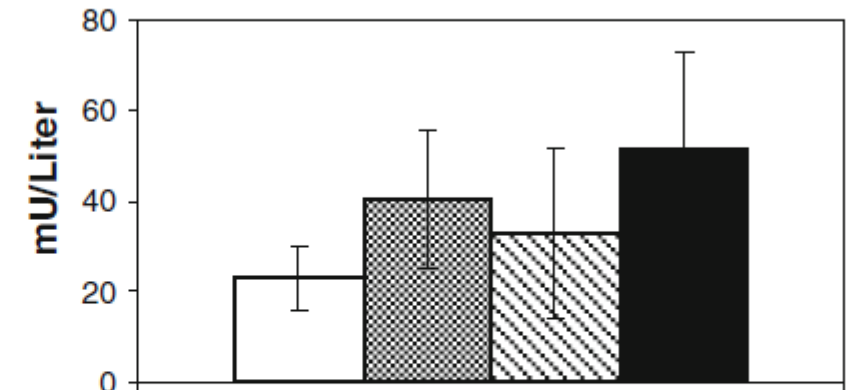

FASTING GLUCOSE LEVELS

- NO GLUCOSE ALTERATION
- ▣ IMPAIRED FASTING GLYCEMIA
- ▤ IMPAIRED GLUCOSE TOLERANCE
- DIABETES MELLITUS

FASTING INSULIN LEVELS

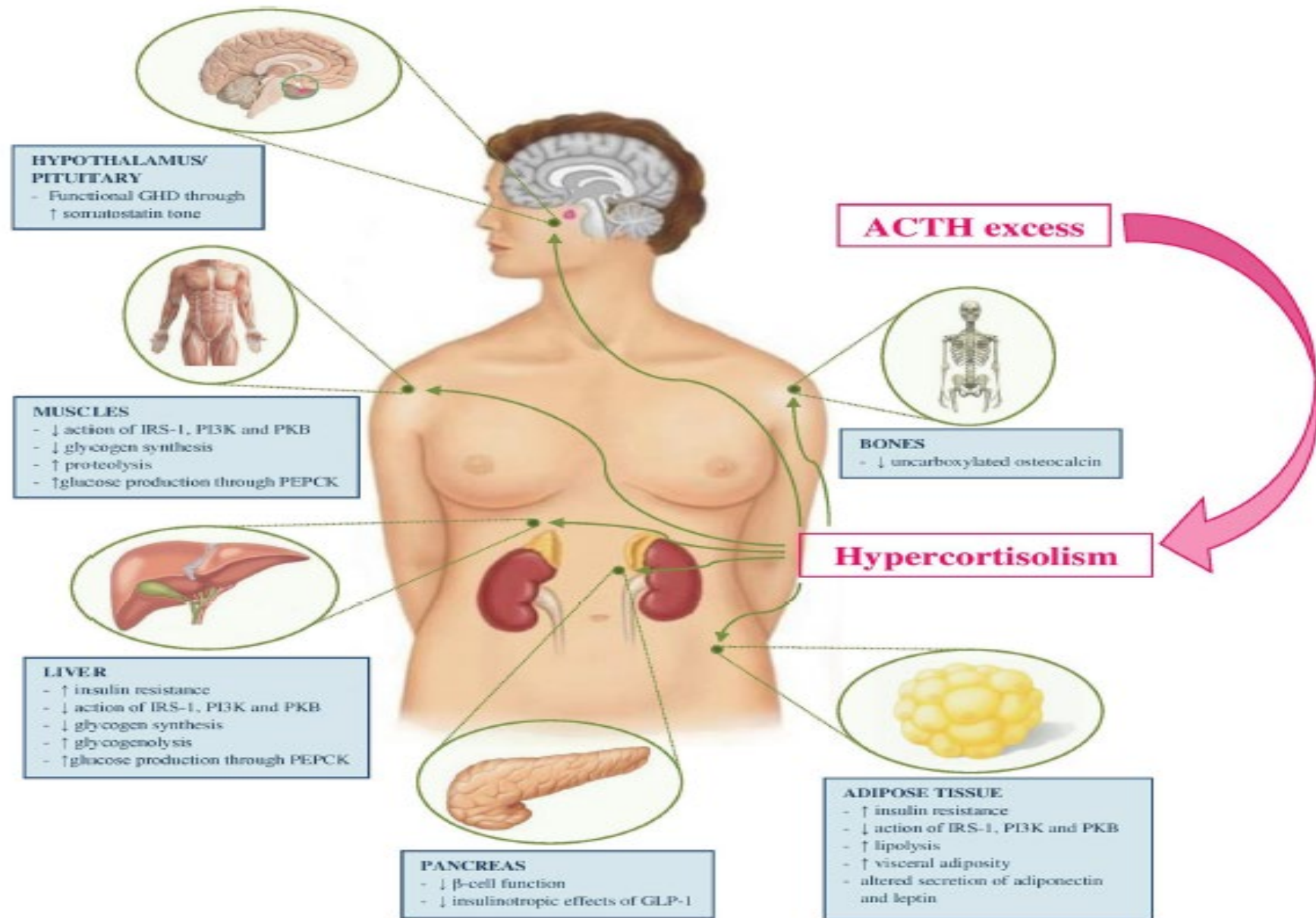

- NO GLUCOSE ALTERATION
- ▣ IMPAIRED FASTING GLYCEMIA
- ▤ IMPAIRED GLUCOSE TOLERANCE
- DIABETES MELLITUS

Cushing Sendromu

- Aşırı glukokortikoid salınımına bağlı ciddi morbiditeye sebep olan bir hastalık
- Cushing sendromunda diyabet oranı %30-50 oranında bildiriliyor
- Başka hastalıklarında tedavisi sırasında steroid alan hastalarda Tip2 DM den ketoasidoza kadar değişen tablolar görülüyor

Fig. 1 Mechanisms and target tissues of the diabetogenic effect of hypercortisolism in Cushing disease. *ACTH*, adrenocorticotropin hormone; *GHD*, growth hormone deficiency; *IRS-1*, insulin receptor

substrate-1; *PI3K*, phosphatidylinositol-3 kinase; *PKB*, protein kinase B; *PEPCK*, phosphoenolpyruvate carboxykinase; *GLP-1*, glucagon-like peptide-1

Table 1 Newer anti-diabetic drugs, their mechanisms of action and their potential effects on clinical outcomes in Cushing disease (CD)

Drugs	Main mechanisms of action	Effects on CD outcomes
Peroxisome proliferator-activated receptor- γ agonists (pioglitazone, rosiglitazone)	Decrease in insulin resistance	Rosiglitazone could have anti-proliferative effects in ACTH-secreting pituitary adenomas [70] Rosiglitazone may increase the risk of fracture [72]
Incretins Dipeptidyl peptidase-4 inhibitors (vildagliptin) GLP-1 agonists (liraglutide, exenatide)	Stimulation of insulin secretion, decrease in glucagon secretion	Exenatide may specifically reverse the inhibitory effects of glucocorticoids on insulin secretion [76] Vildagliptin and liraglutide may specifically antagonize the inhibitory effects of pasireotide on insulin secretion [51] Liraglutide may protect from skeletal fragility [81]
Sodium-glucose co-transporter 2 inhibitors (canagliflozin, dapagliflozin and empagliflozin)	Increase in urinary glucose excretion	Potential increase in urinary and genital infections [75]

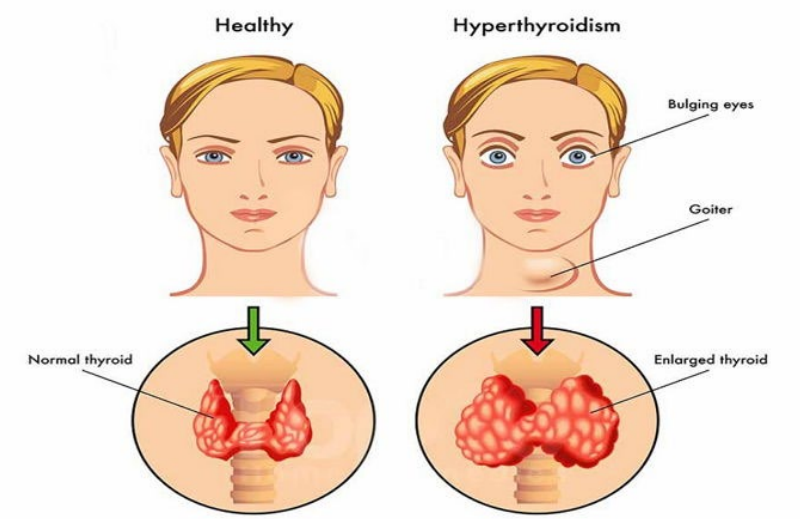

Nöroendokrin TM

- Karsinoid Tm
- Pankreatik nöroendokrin Tm
- Feokromasitoma
- Medüller Tiroid Ca
- Glucagonoma ve somatostatinoma

Hipertiroidi

- Bozulmuş insülin sekresyonu ve azalmış periferik insülin duyarlılığı
- Endojen glukoz üretimi artar, açlık ve tokluk insülin üretimi artar
- Hastalarda ciddi hiperglisemi
- Diyabet gelişimi

Hyperthyroidism

- ↑ Food intake
- ↑ Glucose absorption
- ↑ Post absorptive plasma glycemia
- ↑ Hepatic gluconeogenesis
- ↑ Plasma insulin and proinsulin
- ↓ Serum cholesterol and triglycerides
- Hepatic insulin resistance
- ↑ Glucose utilization in muscle and adipose tissue
- Glucose intolerance
- ↑ Lipolysis and free fatty acids
- ↓ Body fat
- ↑ Lactate production
- ↑ Apoptosis of insulin producing cells
- ↑ Glycemia
- ↑ Insulin clearance
- Deranged metabolic control in diabetic treated patients
- Ketoacidosis
- ↑ Insulin requirement in diabetic patients

Hipotiroidi

Table 3. Prevalence of TD in T2D

Prevalence	Associated Risk Factors
Risk of hypothyroidism in adults with T2D	6%–20%
Risk factors for hypothyroidism	Female sex, TPO Ab ⁺ , advanced age, hospitalization
Risk of hypothyroidism in T2D >65 years of age	OR, 4.82 males vs 2.60 females OR, 2.56 obese vs 3.11 nonobese OR, 4.26 TPO ⁺ vs 2.93 TPO ⁻
Risk of SHypo in T2D	10.2%
Prevalence of subclinical hypothyroidism in adults with T2D vs healthy controls*	1.93-Fold increased risk (95% CI, 1.66–2.24)

From Al-Geffari *et al.* (99); Song *et al.* (100); Díez and Iglesias (101); Chen *et al.* (102); Han *et al.* (103); and Gray *et al.* (104).

*Pooled prevalence from Gray *et al.* (104).

Hipotiroidi

- İnsülin kullananlarda ihtiyaç azalır
- İnsülinin renal klirensi azalır
- İnsülin dozları azaltılmalıdır
- Ciddi hipoglisemi gelişebilir

Hypothyroidism

- ↓ Absorption of glucose
- ↓ Hepatic glucose uptake
- ↓ Post absorptive glycemia
- ↓ Hepatic gluconeogenesis
- ↓ Hepatic glycogen synthesis
- Normal or ↓ plasma insulin levels with increased glucose-stimulated insulin secretion
- ↓ Glucose transport and peripheral glucose disposal
- ↓ Peripheral glucose utilization
- Peripheral insulin resistance
- ↓ Renal insulin clearance
- ↓ Exogenous insulin requirement in diabetic patients
- ↑ Risk of hypoglycemic episodes in diabetic patients
- ↓ Insulin dose in diabetic patients
- ↑ Insulin dose after replacement therapy with L-thyroxine

E. İlac ve Kimyasal Maddelerle Oluşan Diyabet

- Vakor,
- Pentamidin,
- Nikotinik asit,
- Glukokortikoidler,
- Tiroid hormonları,
- Diazoksid,
- b-adrenerjik agonistler,
- Tiazid diüretikler,
- Antipsikotik ilaçlar,
- Dilantin,
- Statinler,
- d-interferon,
- Diğerleri

OBEZİTE

Obezitenin Tanımı

- ◆ Vücutta yağ dokusunun normalden fazla olması sonucu ortaya çıkan bir hastalıktır.
- ◆ Hastalığın oluşumunda genetik ve çevresel faktörler değişik oranlarda rol oynar.
- ◆ Obezite komplikasyonları yolu ile yaşamı kısaltan bir hastalıktır.

Obezitenin Tanımı

Tanım ve Değerlendirme-Aşırı Kilo ve Obezitenin Sınıflanması
BMI, Bel Çevresi ve ilgili Hastalık Riskine göre

SINIFLAMA	BMI kg/m ²	HASTALIK RİSKİ*	
		Bel Çevresi	
		≤ 102 cm (erkek) ≤ 88 cm (kadın)	> 102 cm (erkek) > 88 cm (kadın)
Düşük kilolu	<18.5		
Normal sınırlar	18.5-24.9		
Aşırı kilolu	25.0-29.9	Artmış	Yüksek
Obezite (Sınıf I)	30.0-34.9	Yüksek	Çok Yüksek
Obezite (Sınıf II)	35.0-39.9	Çok Yüksek	Çok Yüksek
Obezite (Sınıf III)	>40.0	Aşırı Yüksek	Aşırı Yüksek

Kilo fazlalığı ve obezite tanısı için ülkemizde kullanılması önerilen bel çevresi değerleri

Kadınlar:
Fazla Kilolu>80 cm
Obez>90 cm

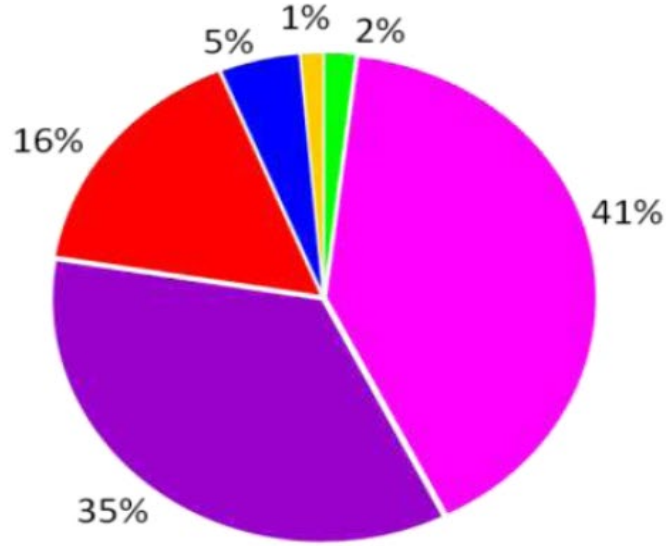
Erkekler:
Fazla Kilolu>90 cm
Obez>100 cm

*Normal ağırlık ve boy çevresine göre, tip 2 diyabet, hipertansiyon ve KVH

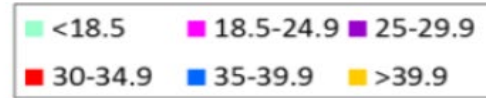
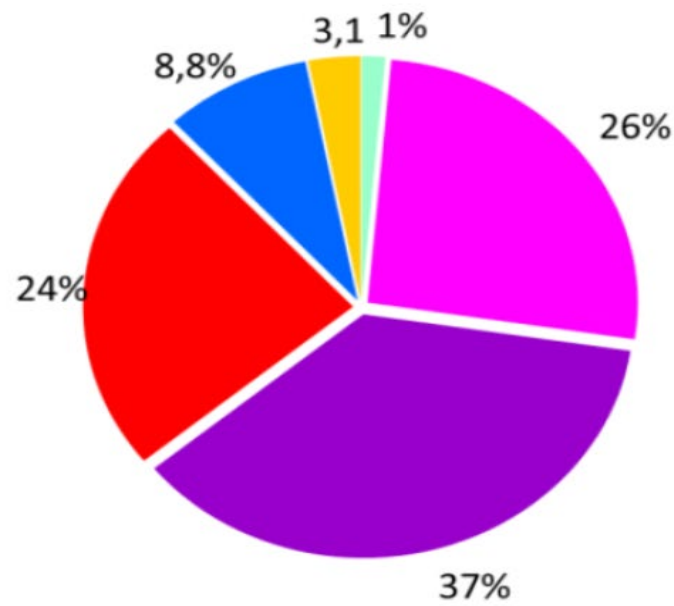

Türk Toplumunda BKİ Grupları Değişimi

TURDEP-I (1997-98)

TURDEP-II (2010)

İ Satman ve TURDEP Çalışma Grubu

Satman I, The TURDEP Group. Diabetologia 2000; 43:433, A111
TURDEP-II Ön Sonuçlar. 32.TEMHK 13-17 Ekim 2010, Antalya.

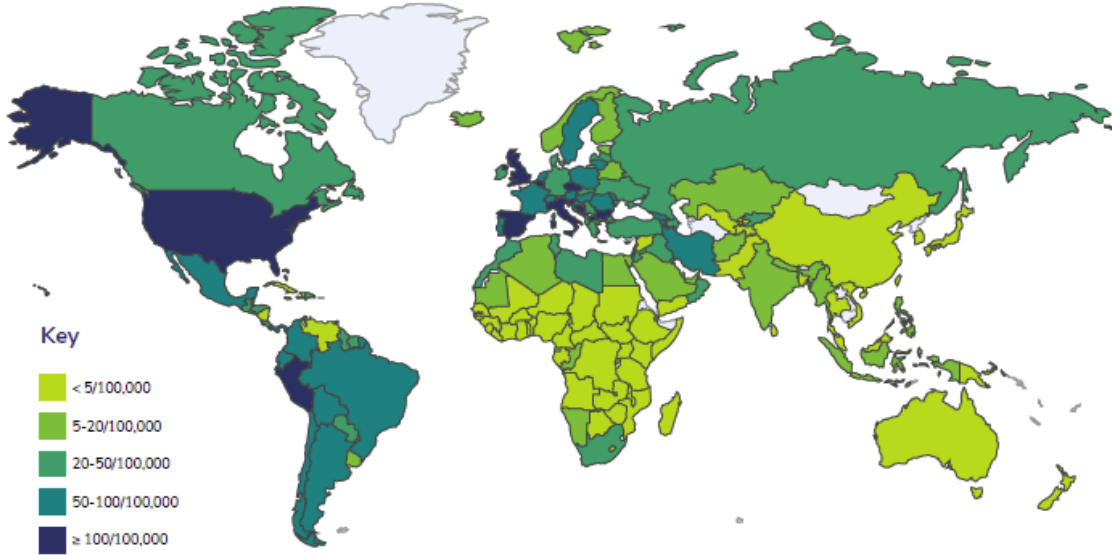
- Obezite prevalansı
- TURDEP-I , kadınlarda **%32,9**, erkeklerde **%13,2**, genelde toplumda **%22.3**
- TURDEP-II , kadınlarda **%44**, erkeklerde **%27** ve genel toplumda ise **%35** bulunmuştur.

Covid-19 ve Obezite 2021 Atlası

Şubat 2021 sonunda bildirilen 2,5 milyon COVID-19 ölümünün 2,2 milyonu, nüfusun yarısından fazlasının aşırı kilolu olarak sınıflandırıldığı ülkelerde gerçekleşti.

Covid-19 Mortalite

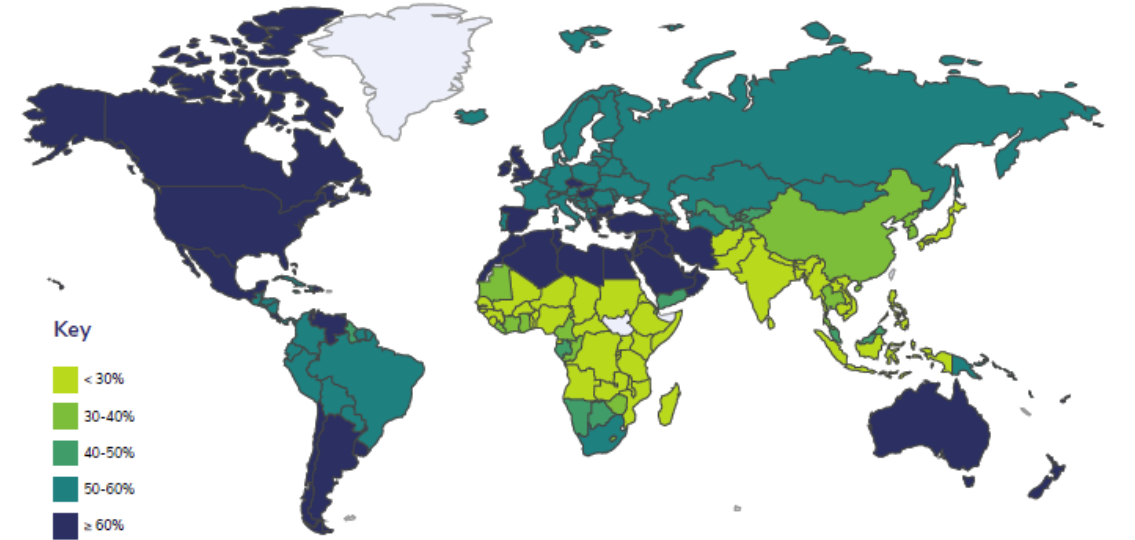
Deaths per 100,000 population

Source: Johns Hopkins University of Medicine, Coronavirus Resource Center (data collected 01/01/2021).

Yetişkinlerde Obezite Prevalansı

Adult overweight BMI > 25kg/m²

Source: World Health Organization, Global Health Observatory.

Received: 19 June 2020 | Revised: 23 July 2020 | Accepted: 30 July 2020

DOI: 10.1111/obr.13128

COVID-19/PUBLIC HEALTH

OBESITY
Reviews **WILEY**

Individuals with obesity and COVID-19: A global perspective on the epidemiology and biological relationships

Barry M. Popkin^{1,2,3} | Shufa Du² | William D. Green² | Melinda A. Beck² |
Taghred Algaith⁴ | Christopher H. Herbst¹ | Reem F. Alsukait^{1,5} |
Mohammed Alluhidan⁴ | Nahar Alazemi⁴ | Meera Shekar¹

75 alışmanın yer aldığı bu meta analiz ile řu sonulara ulaşılmıştır;

Yüksek kiloda ve obeziteli hastalar normal kiloda olan hastalara göre;

COVID-19 pozitifliğinde: %46'lık

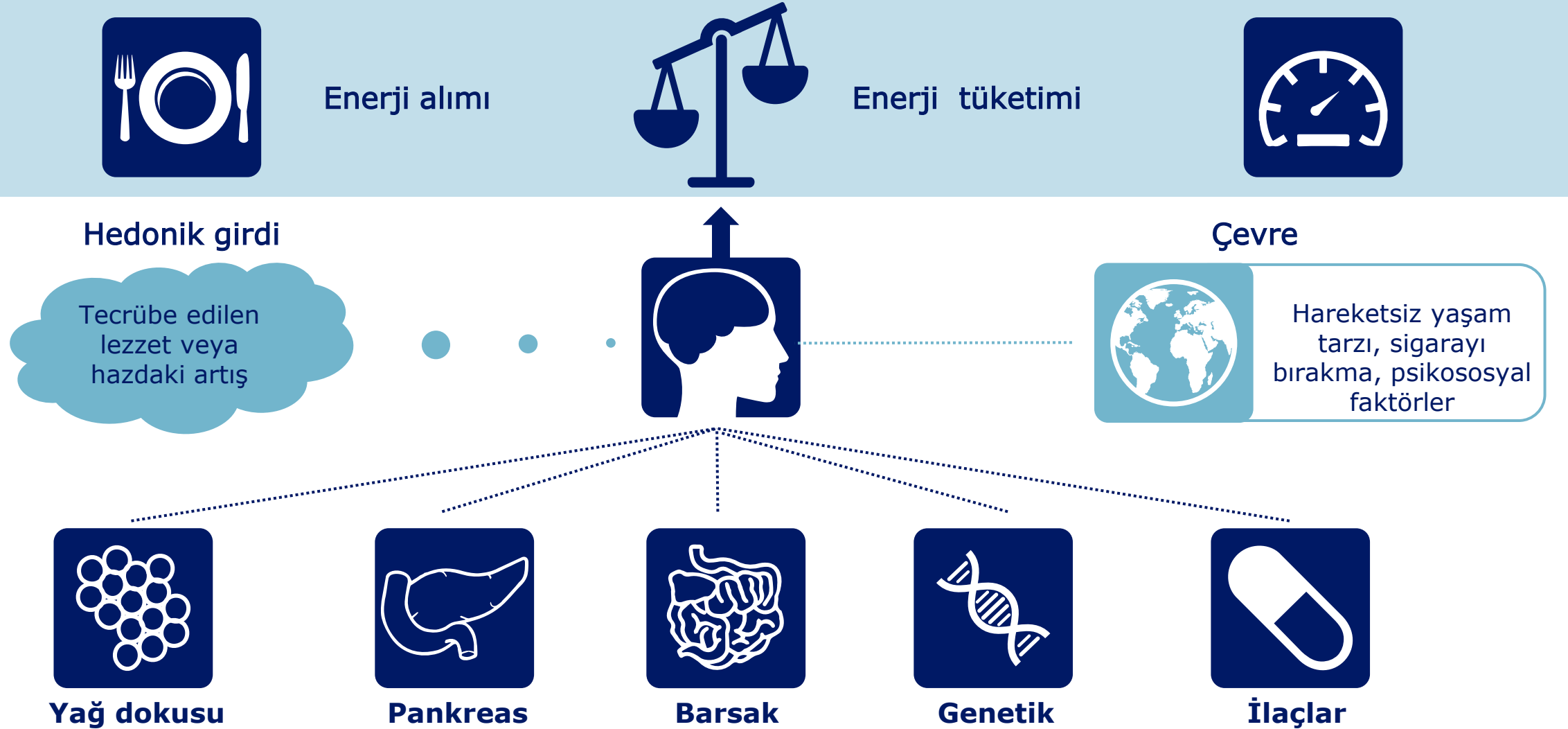
Hastaneye yatıřta: %113'lük

Ölüm sonlanımında %48'lik
(35 alışmanın havuz datası) ;

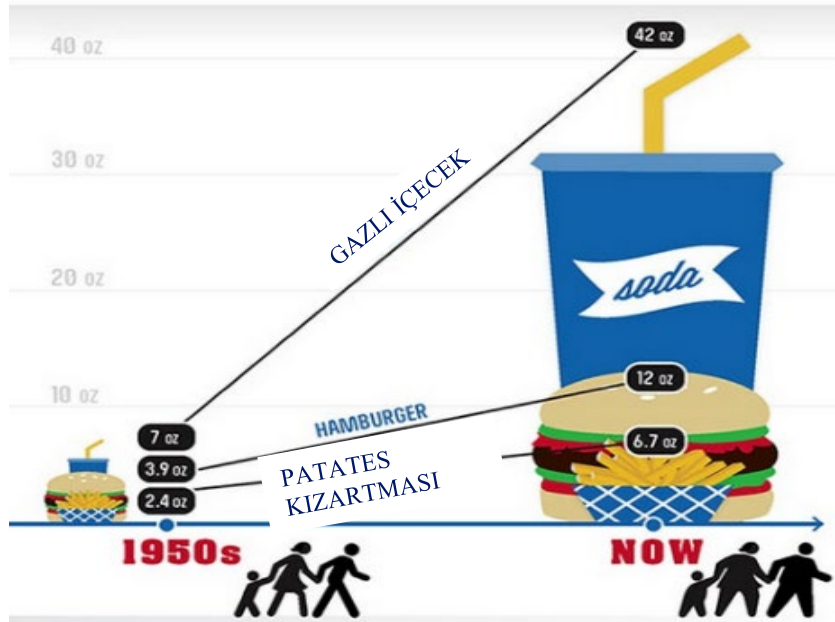
bir artış gösterdikleri ortaya konulmuştur.

Obezite, karmaşık ve çok faktörlü bir hastalıktır

Yüksek obezite oranlarını açıklayan nedir?

- Gıda ortamında çarpıcı değişiklikler
- Daha büyük porsiyonlar dolayısıyla da daha çok yemek yiyoruz

- Katkıda bulunan diğer faktörler

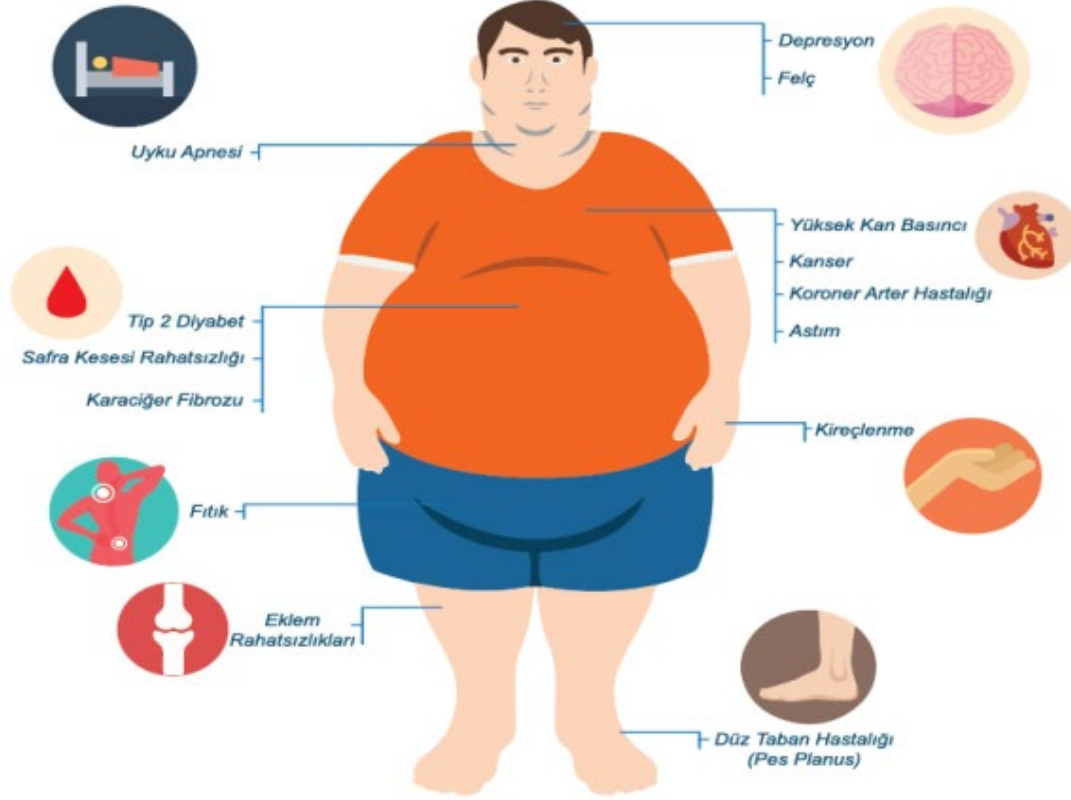
Uykusuzluk³

Stres³

Hareketsizlik³

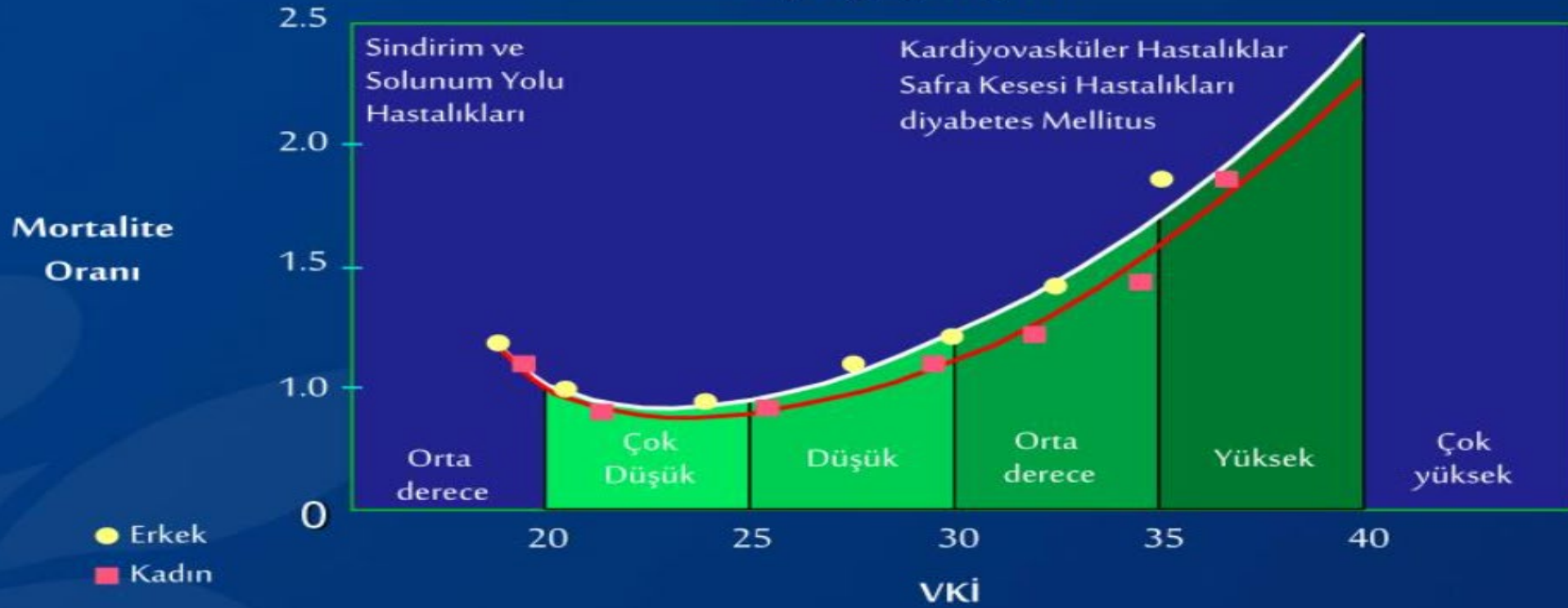
Epigenetik değişiklikler?⁴

**Obezite Yaşam Kalitesinin
Önündeki Büyük Bir Engeldir**
**Obezite Cerrahisi Hakkında Bilgi
Aarak Harekete Geçebilirsiniz**

Obezite ve Mortalite Riski

Amerikan Kanser Derneği'nin 750,000 Kadın ve Erkekten Yaptığı Çalışma

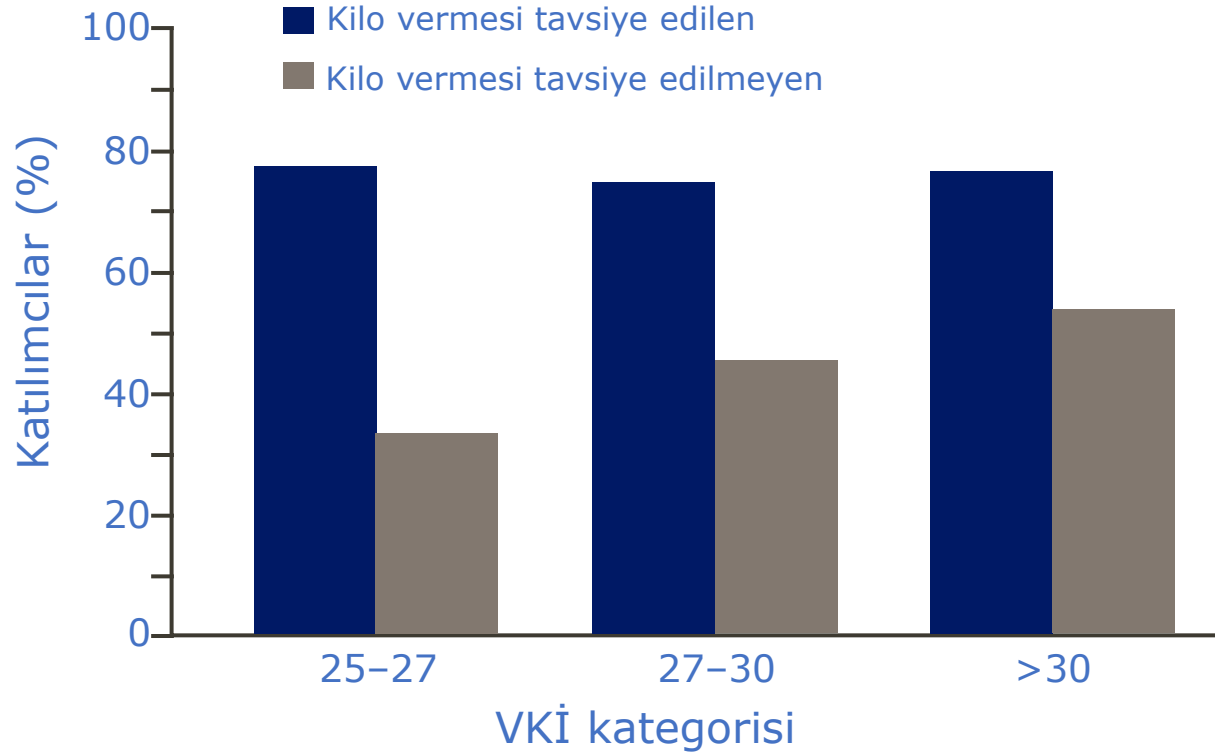
Reprinted from Gray. *Med Clin North Am.* 1989;73(1):1-13'den tekrar basılmıştır Lew et al. *J Chron Dis.* 1979;32:563-576.

İstatistik bilgilerine dayandırılmıştır

Hastalar ile konuşmak kilo verme çabaları için önemlidir

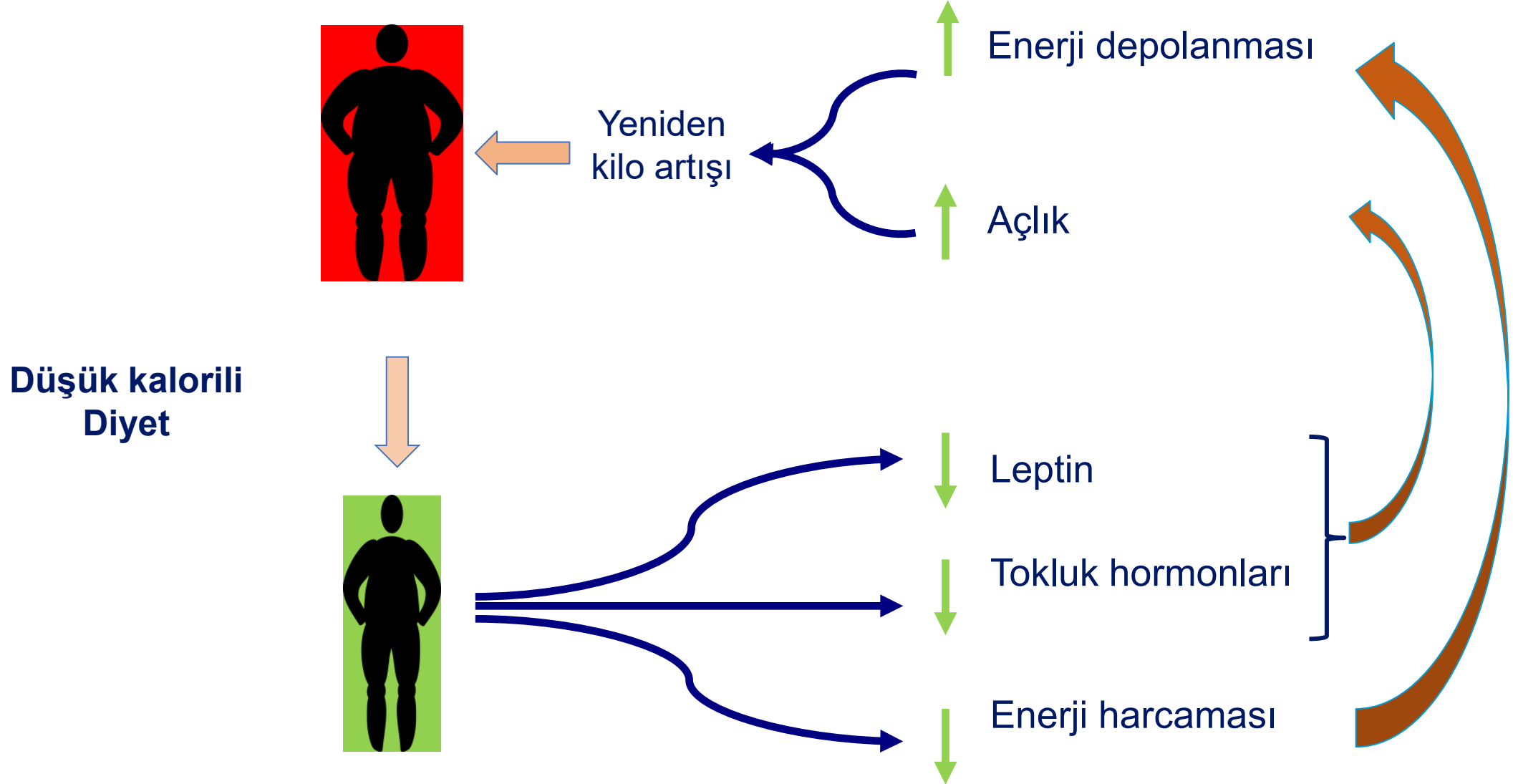
Kilo vermeye çalıştığını belirten katılımcılar¹

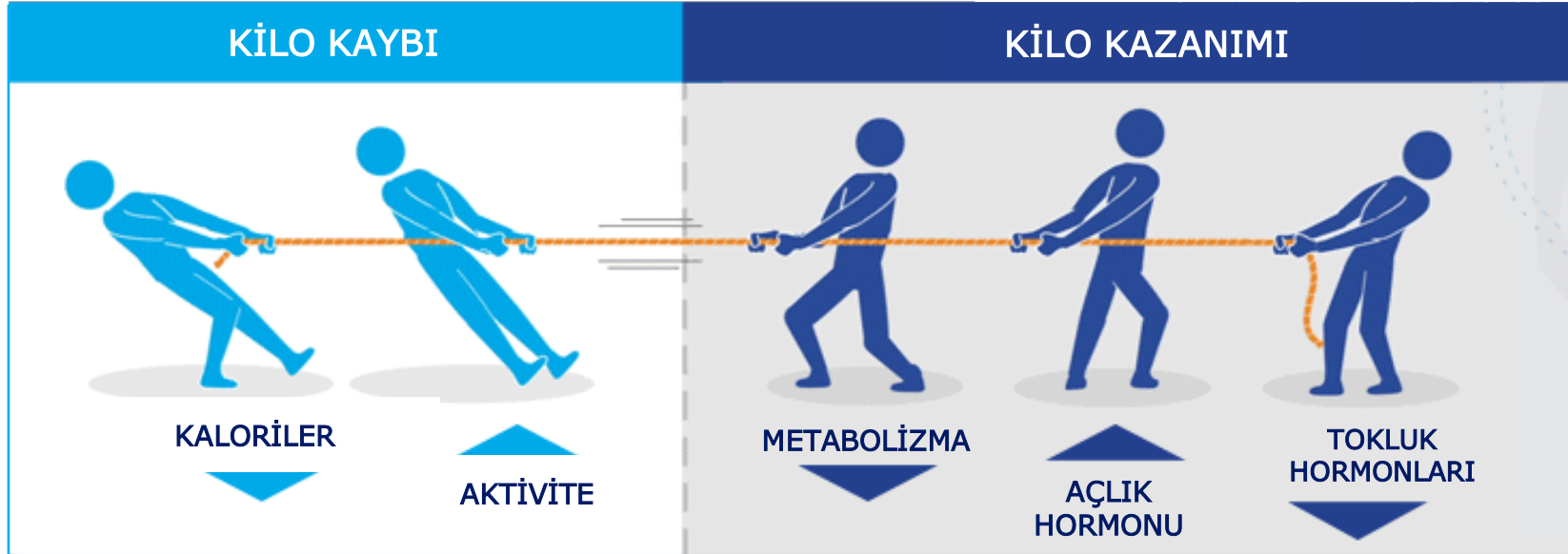
Kilo vermeyi teşvik etmek, kilo verme ile anlamlı derecede ilişkilidir ($p < 0.001$)¹

Sağlık profesyonelinin kilo verilmesi yönündeki tavsiyesinin hasta davranışı üzerinde olumlu etkisi vardır²

Kilo kaybına fizyolojik yanıtlar

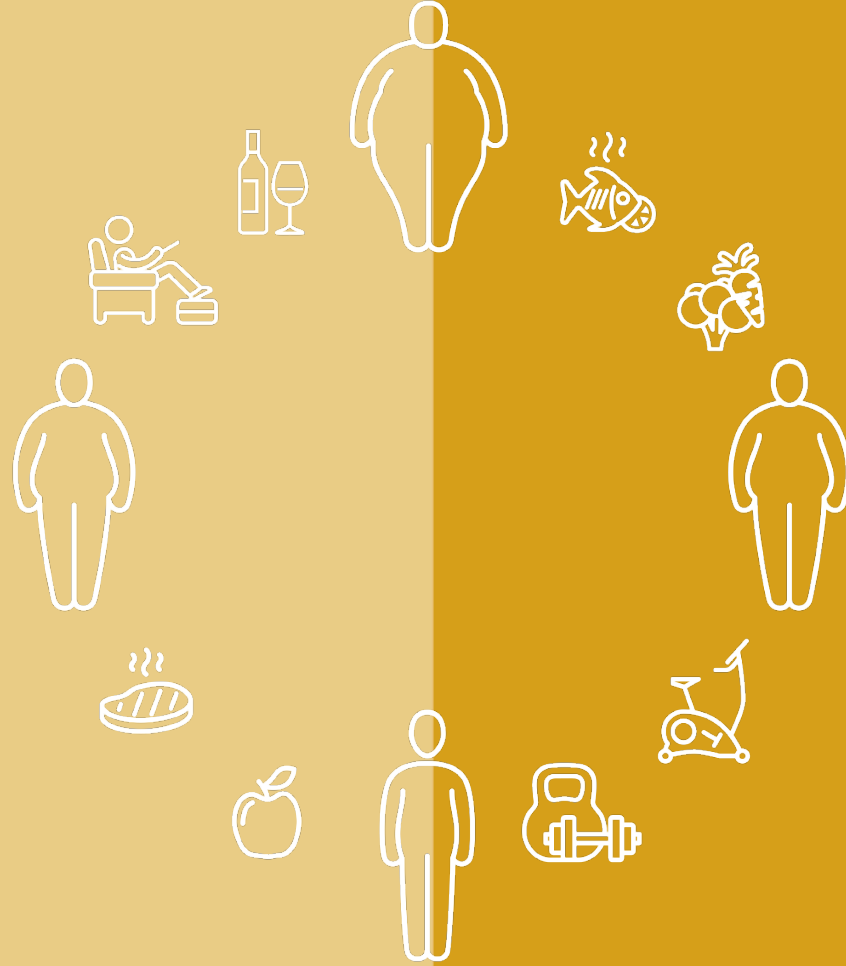

Kilo kaybına metabolik ve hormonal tepkiler kilo kaybını zorlaştırır

Verilen kiloyu korumak zor olabilir!

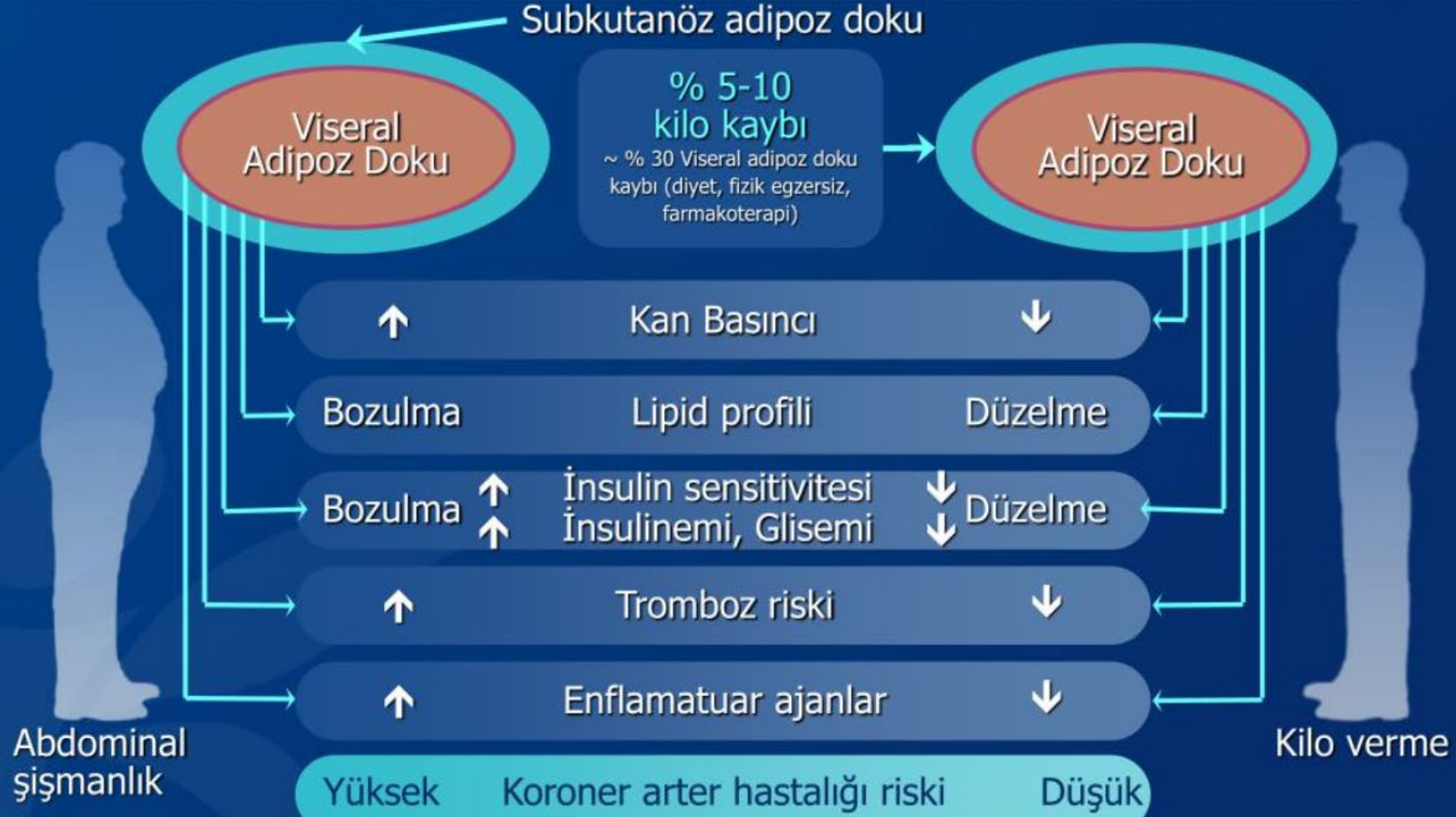
Sadece 38%'i
vücut ağırlığının $\geq 5\%$ 'ini kaybetti

89%'ı
yeniden kilo
aldı

Kilo vermek isteyen 14,502 obeziteli bireyde
yapılan araştırmanın sonucuna göre

Orta derece kilo kaybının (%5-10) potansiyel etkileri

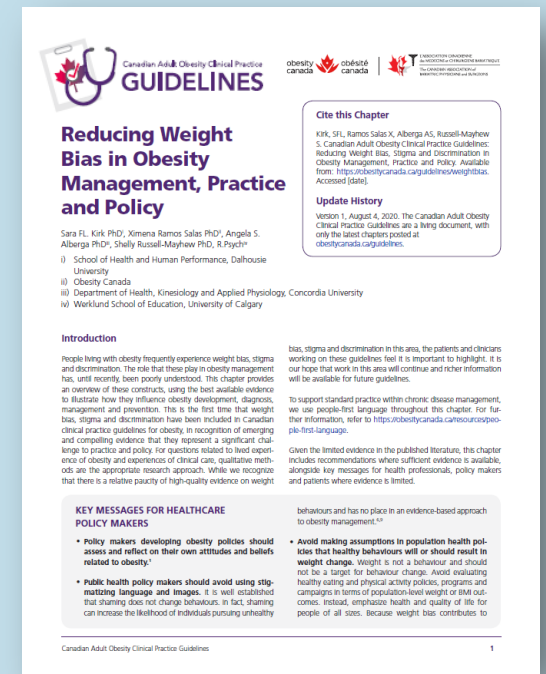
Güncel Obezite Kılavuzları

EASO Guidelines for Obesity Management 2019¹

TEMD Obezite Tanı ve Tedavi Kılavuzu 2019²

TOAD Obezite Cep Rehberi 2019

Obesity In Adults Obesity Guidelines 2020⁴

OBEZİTENİN TEDAVİSİ

1. DİYET

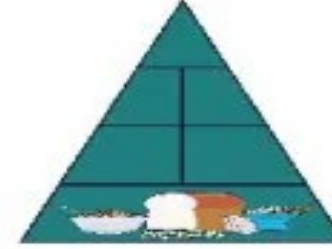

2. EGZERSİZ

Members Only
Animation Factory.com

3. DAVRANIŞ DEĞİŞİKLİĞİ

4. İLAÇ TEDAVİSİ

5. CERRAHİ TEDAVİ

Obezitenin klinik tedavisi

AHA/ACC/TOS¹ EASO² ve TEMD kılavuzları³

Tedavi	BMI kategorisi (kg/m ²)				
	≥25	≥27	≥30	≥35	≥40
Diyet, fiziksel aktivite ve davranış tedavisi (yaşam tarzı değişikliği)	Komorbiditeler ile birlikte	Komorbiditeler ile birlikte	+	+	+
Farmakoterapi		Komorbiditeler ile birlikte	+	+	+
Cerrahi				Komorbiditeler ile birlikte	+

AHA, Amerikan Kalp Derneği; ACC, Amerikan Kardiyoloji Koleji; BMI, Vücut Kitle İndeksi; D&E, diyet ve egzersiz; EASO, Avrupa Obezite Araştırma Derneği; TOS, Obezite Derneği.

Jensen MD et al. J Am Coll Cardiol 2014;63:2985–3023; 2. Yumuk V et al. Eur J Obes 2015;8:402–24; 3. TEMD Obezite tanı ve Tedavi Kılavuzu

Şu anda sınırlı sayıda farmakolojik tedavi seçeneği mevcuttur

	Liraglutid 3.0 mg	Orlistat
Durum (AB)	Onaylı	Onaylı
Durum (ABD)	Onaylı	Onaylı
Durum (TR)	Onaylı	Onaylı
Etki mekanizması (MoA)	GLP-1 reseptör agonisti	Lipaz inhibitörü

GLP-1RA'leri multifaktöriyel etkiye sahip

GLP-1RA'lerinin farmakolojik etkileri

Pankreas

- ↑ Beta-cell fonksiyonu
- ↓ Beta-cell apoptosis¹
- ↑ Insulin biyosentezi
- ↑ Glukoz bağımlı insülin salgısı¹
- ↓ Glukoz bağımlı glukagon salgısı¹

Beyin

- ↓ Body weight⁵
- ↓ Food intake⁶
- ↑ Satiety^{7,8}

Mide

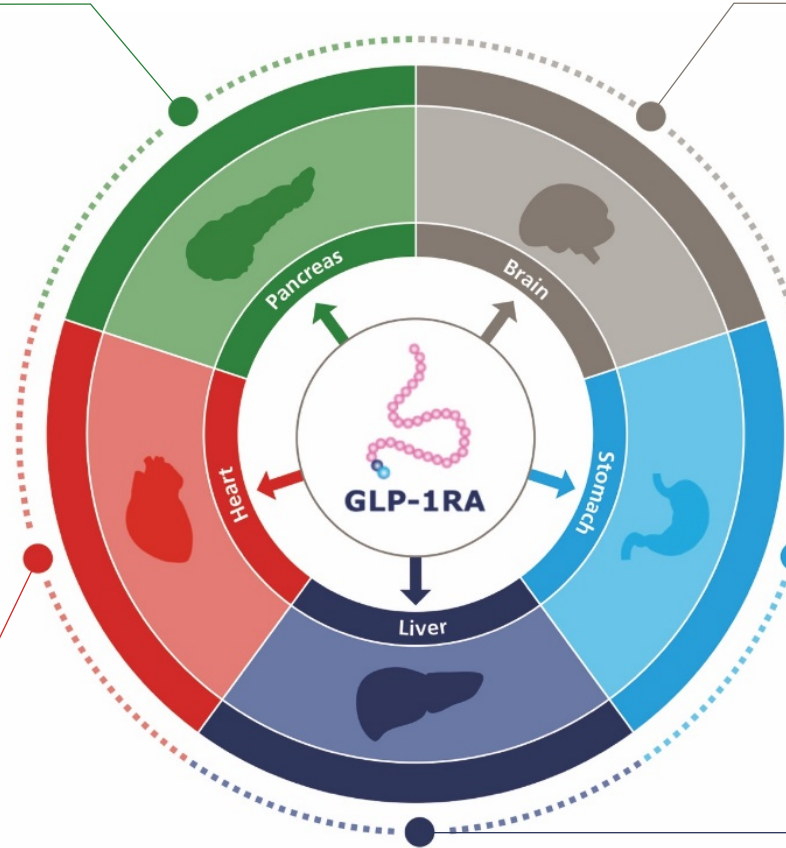
- ↓ Gastrik boşalma⁹

- ↓ kardiovascular risk²
- ↑ kardiyak fonksiyon³
- ↓ Sistolik kan basıncı³
- ↓ İnflamasyon⁴

Kalp

- ↓ Endojen glukoz üretimi¹⁰
- ↑ Hepatik insulin sensitivitesi¹⁰
- ↓ *De novo* lipogenez¹⁰
- ↓ Lipotoksitesi¹⁰
- ↓ Steatoz¹¹

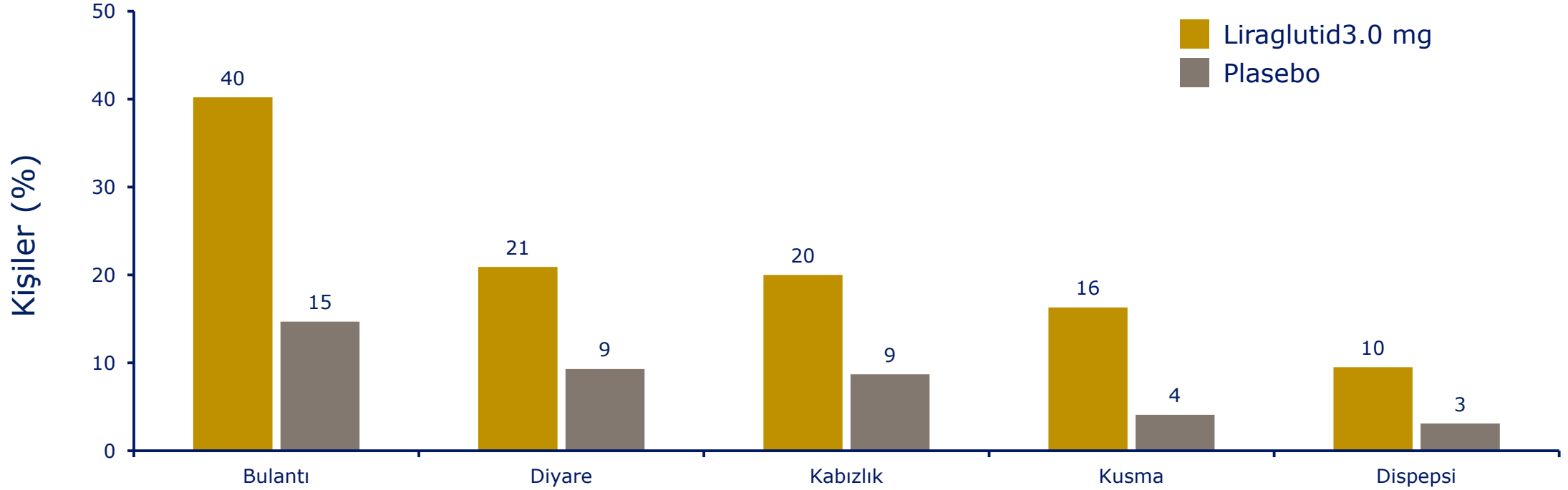
Karaciğer

GLP-1RA, glucagon-like peptide-1 receptor agonist

Sık Karşılaşılan Yan Etkiler

0-56 hafta

Güvenlilik analiz seti

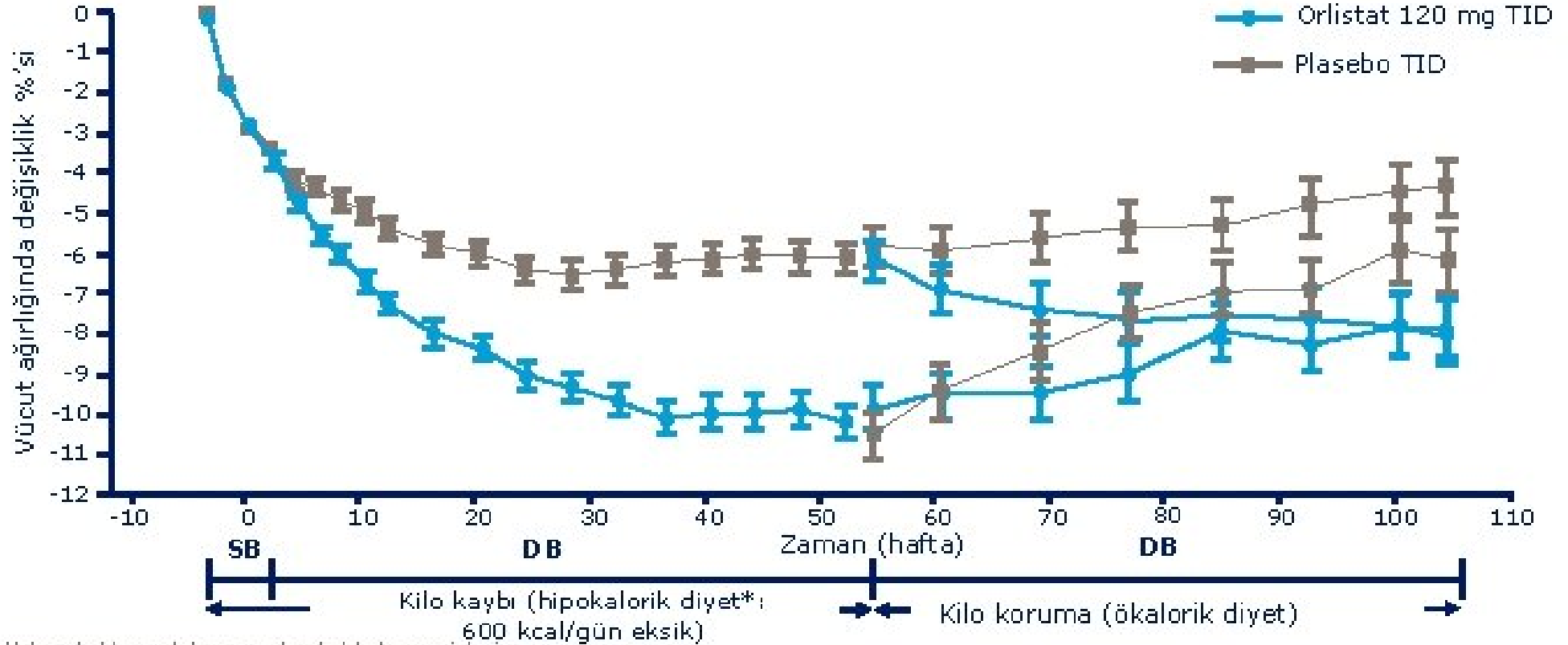
Pi-Sunyer et al. N Engl J Med 2015;373:11-22

*Grafik çalışmadan uyarlanmıştır.

Orlistat

Kilo kaybı

Hata çubukları, ortalamaların standart hatasını gösterir

*Hipokalorik diyet, yağ olarak enerjinin yaklaşık %30'unu içerir

DB, çift kör; SB, tek kör; TID, günde üç kez*

Sjöström L, et al. *Lancet* 1998; 352: 167-72

TEŞEKKÜRLER

